

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-613-3-55>

**HELP FOR UKRAINIAN REFUGEES AND EMIGRANTS
ON THE LOCAL LEVEL**

**POMOC UKRAJINSKÝM UTEČENCOM A ODÍDENCOM
NA MIESTNEJ ÚROVNI (NA PRÍKLADE MESTA
POVAŽSKÁ BYSTRICA)**

Janas K.

*Doctor of Political Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Political Science
Alexander Dubček University of Trenčín
Trenčín, Slovakia*

Janasová A.

*Bachelor of Law,
Comenius University in Bratislava
Bratislava, Slovakia*

Janas K.

*doktor politických vied, docent,
Vedúci katedry politológie
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka
Trenčín, Slovensko*

Janasová A.

*bakalár práva,
Univerzita Komenského v Bratislave
Bratislava, Slovensko*

Agresia Ruskej federácie proti Ukrajine v roku 2022 zastihla okolité krajiny nepripravené. Okrem šoku z vojenskej agresie a z bezprecedentného porušenia medzinárodného práva museli takmer okamžite reagovať na príchod utečencov a odídencom z Ukrajiny, ktorí hľadali v okolitých krajinách útočisko pred hrôzami vojny. Obdobná situácia bola i na Slovensku. Od prvého dňa ruskej agresie začali na Slovensko prúdiť tisíce utečencov z vojnovnej zóny. Často boli bez akejkoľvek batožiny a v mnohých prípadoch nemali ani doklady. Slovenské orgány museli okamžite reagovať na danú situáciu. Okrem štátnych orgánov museli prijímať opatrenia na zabezpečenie pobytu utečencov a odídencom z Ukrajiny aj miestne samosprávy. Mestá a obce sa museli prakticky od prvého dňa vysporiadať s množstvom utečencov, ktorí prichádzali do samospráv a zabezpečiť pre nich ubytovanie, stravu a nevyhnutné hygienické potreby. Slovenské samosprávy sa ukázali ako veľmi dobre pripravené na riešenie krízových situácií a aj za pomoci vlády situáciu zvládali. Samozrejme záviselo od

nastavenia samospráv a od ich ochoty meniť miestnu legislatívu a prípadne aj rozpočty miest a obcí, vďaka ktorým dokázali pomoc utečencom z Ukrajiny financovať. Jedným z pozitívnych príkladov je samospráva mesta Považská Bystrica. Od začiatku zvládala všetky problémy, ktoré boli s príchodom stoviek utečencov spojené a dokázala aktivity pre nich určené, rozširovať. Vďaka spolupráci s mestom Užhorod a Užhorodskou národnou univerzitou pripravili viacero programov, ktoré okrem pomoci utečencom zameriavali aj na pomoc mestu Užhorod či Užhorodskej národnej univerzite. Vytvoril sa tak pevný vzťah, ktorý úzko previazal obyvateľov slovenskej a ukrajinskej samosprávy nielen pri pomoci utečencom, ale aj v oblasti sociálnej, vzdelávacej a kultúrnej, s perspektívami dlhodobej spolupráce.

Kľúčové slová: ruská agresia, utečenci z Ukrajiny, samospráva, pomoc

Úvod

Mesto Považská Bystrica sa od začiatku agresie Ruskej federácie proti Ukrajine zapojilo do aktivít, ktorých cieľom bola najmä pomoc utečencom a odídencom z Ukrajiny.¹ Vo väčšine prípadov išlo o ženy s deťmi, ktoré museli utiecť pred ruskými agresormi z oblastí, ohrozených okupantmi. Veľká časť aktivít, ktoré museli slovenské orgány prijať, aby zabezpečili ich pobyt, museli realizovať samosprávy. Mestá a obce na Slovensku boli náhle postavené pred úlohy, na ktoré bolo potrebné pripraviť legislatívu a zabezpečiť financie. Aj za pomoci vlády Slovenskej republiky a Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré prijali potrebné legislatívne akty, sa to úspešne darilo. Mesto Považská Bystrica nebolo výnimkou a od prvých okamihov pripravovalo všetko potrebné pre zabezpečenie pobytu utečencov a odídencov z Ukrajiny. Riadilo sa pri tom platnou legislatívou, prijímanou na úrovni vlády a Národnej rady Slovenskej republiky.[1] Primátor mesta okamžite vyčlenil potrebný počet zamestnancov mestského úradu a poveril ich agendou pomoci ukrajinským utečencom a odídencom. Zároveň boli z rozpočtu mesta vyčlenené potrebné finančné prostriedky, nevyhnutné pre zabezpečenie ich pobytu v meste. Okrem toho primátor mesta oslovil najvýznamnejšie priemyselné podniky, pôsobiace na území mesta, so žiadosťou o finančnú a materiálnu pomoc pri zabezpečovaní pobytu ukrajinských utečencov. Väčšina oslovených podnikov reagovala kladne a pomohla tým mestu znížiť finančné náklady, potrebné na zabezpečenie pomoci ukrajinským utečencom. Časť aktivít, realizovaných zo strany Mesta Považská Bystrica na pomoc ukrajinským utečencom bola jednorazová, no časť bola dlhodobá a je realizovaná dodnes.

Prvé opatrenia zamerané na pomoc utečencom a odídencom z Ukrajiny

¹ Rozdiel medzi utečencom a odídencom je v tom, že utečenec má Ministerstvom vnútra priznaní štatút utečenca, odídenec je cudzinec, ktorému Slovenská republika poskytla dočasné útočisko.

Počas prvých dní trvania ruskej agresie proti Ukrajine bola pomoc mesta smerom k utečencom a odídencom realizovaná najmä vo forme zabezpečovania ubytovania. Išlo o najdôležitejšiu časť pomoci v prvých dňoch konfliktu.[2] Nakoľko v prvých dňoch išlo denne o stovky utečencov a odídencom, bola to najnáročnejšia časť pomoci. Mesto Považská Bystrica sa prostredníctvom výzvy na webovej stránke mesta, mobilnej aplikácie mesta a facebookovej stránky mesta obrátilo na obyvateľov a miestne firmy a požiadalo ich, aby nahlásili voľné kapacity pre možnosť ubytovania utečencov. Zabezpečovanie ubytovania sa realizovalo prostredníctvom určeného zamestnanca mestského úradu v Považskej Bystrici. Obyvatelia Mesta Považská Bystrica, školy ako aj súkromné firmy reagovali veľmi pozitívne a takmer okamžite sa podarilo zabezpečiť dostatočné ubytovacie kapacity pre utečencov. Utečenci boli ubytovaní aj u súkromných osôb a na ubytovniach súkromných firiem Medeko, Rolltech, Remat a HBH. Využili sa aj ubytovacie kapacity internátov stredných škôl, školského hotela Študent a Turistickej ubytovne Awema. Všetky tieto aktivity koordinovali vyčlenení zamestnanci Mestského úradu v Považskej Bystrici.[3]

Mesto Považská Bystrica zabezpečovalo aj ďalšie aktivity spojené s pobytom utečencov a odídencom. Nakoľko v rozpočte mesta sa s podobnými výdavkami pri jeho prijímaní nepočítalo, museli sa potrebné zdroje operatívne vyčleniť. Časť finančných prostriedkov mohol vyčleniť primátor mesta na základe vlastných rozpočtových oprávnení, schválených mestským zastupiteľstvom, prakticky okamžite. Významnejšie finančné prostriedky bolo potrebné nechať schváliť poslancom mestského zastupiteľstva. Ani to nebolo problémom a hoci poslanci deklarovali ochotu potrebné zdroje z rozpočtu uvoľniť, platná legislatíva obmedzovala toto rozhodnutie na minimálne 15 dní, počas ktorých musí byť každá rozpočtová zmena zverejnená a poskytnutá obyvateľom samosprávy na pripomienkovanie. Vedenie mesta preto reagovalo operatívne a obrátilo sa na obyvateľov a najväčšie firmy pôsobiace v meste so žiadosťou o finančnú pomoc, ktorá by mu pomohla preklenúť obdobie do schválenia zmien poslancami mestského zastupiteľstva. Vedenie mesta si bolo vedomé toho, že v takomto prípade musí postupovať otvorene a úplne transparentne. Aby sa predišlo akýmkoľvek podozreniam z účelnosti využitia darovaných finančných prostriedkov, rozhodlo sa vedenie Mesta Považská Bystrica zriadiť vo Všeobecnej úverovej banke transparentný účet s názvom Pomoc Ukrajine. Na tento účet mohli fyzické aj právnické osoby posilať svoje príspevky a vďaka transparentnosti účtu mali nielen oni, ale aj celá považskobystrická verejnosť kontrolu nad všetkými príjmami ako aj výdavkami, ktoré sa z účtu hradili. Číslo účtu bolo zverejnené na webovej stránke mesta, na facebookovej stránke mesta a v aplikácii Mesta Považská Bystrica.[4]

Operatívne aktivity samosprávy pri pomoci utečencom a odídencom

Ďalšie aktivity zabezpečovalo mesto na základe aktuálnej potreby a zvyčajne vďaka operatívnej rozhodovacej právomoci primátora mesta,

prípadne užšieho vedenia Mestského úradu v Považskej Bystrici. Ako veľmi dobrý krok sa ukázalo vytvorenie pracovnej skupiny, zloženej z pracovníkov mestského úradu, ktorí boli operatívne vyčlenení na pomoc utečencom. Spoločne s vytvorením pracovnej skupiny určil primátor mesta hlavného koordinátora pre pomoc utečencom. Opäť išlo o operatívne vyčleneného zamestnanca oddelenia krízového riadenia mestského úradu. Koordinátor pre pomoc utečencom bol k dispozícii sedem dní v týždni dvadsaťštyri hodín denne. Zároveň sa vďaka rozhodnutiu vedenia mesta rozhodlo o vytvorení priestorov pre zhromažďovanie materiálnej pomoci, ktorú boli fyzické a právnické osoby ochotné ukrajinským utečencom a odídencom darovať. V Meste Považská Bystrica boli pre tento účel vytvorené dve miesta. Jedno sa nachádzalo v areáli firmy Dopravný podnik mesta Považská Bystrica na mestskom autobusovom nástupišti. Druhé miesto sa vytvorilo v priestoroch stanice Mestskej polície. Na území Mesta Považská Bystrica sa vytvoril aj centrálny sklad humanitárnej pomoci. Sklad bol vytvorený priamo v priestoroch mestského úradu. Boli v ňom sústredené všetky potrebné veci ako potraviny, odevy, obuv, hygienické potreby, posteľná bielizeň, paplóny, vankúše, zdravotnícky materiál, lieky, lekárníčky, potreby pre domácnosť, kuchynské riady, kuchynské pomôcky, spotrebiče, detské postele, detské kočíky, písacie potreby, školské potreby a hračky.[5]

Mestský úrad v Považskej Bystrici zabezpečoval v zmysle platnej legislatívy taktiež každodennú operatívnu pomoc utečencom a odídencom.[6] Utečenci a odídenci sa ocitli v neznámom prostredí a nevedeli si zaobstarať základné životné prostriedky pre existenciu a legalizáciu pobytu v Slovenskej republike. Z tohto dôvodu sa mestský úrad podujal zabezpečiť im aj túto službu.[7] Vyčlenení zamestnanci mestského úradu zabezpečovali pre utečencov pravidelné nákupy potravín, hygienických pomôcok, výživ pre batolať a podobne. Nakúpený tovar si utečenci sami prichádzali brať do skladu humanitárnej pomoci na mestskom úrade. Spočiatku túto službu mestský úrad zabezpečoval každý deň. Neskôr, po stabilizovaní situácie, bola táto služba obmedzená na jeden deň v týždni a to každú stredu v čase od 14.00 h do 18.00 h. V tomto čase si utečenci mohli vyzdvihnúť potrebnú pomoc. S danou službou bolo úzko spojené aj zabezpečovanie potravín a hygienických pomôcok pre utečencov, ubytovaných mimo súkromných bytov a domov. Pomoc sa realizovala prostredníctvom objednávok u miestnych firiem a tiež veľkoskladov potravín. Túto službu zabezpečoval taktiež mestský úrad pre potreby utečencov a odídencom, ktorí boli ubytovaní na internátoch stredných škôl. Zástupcovia týchto zariadení si ich vyzdvihovali priamo na mieste predaja alebo si pre ne chodili na mestský úrad. Mestský úrad taktiež pre utečencov z Ukrajiny zabezpečoval distribúciu liekov a vitamínov. Dialo sa to na základe spolupráce medzi mestským úradom a súkromným podnikateľom, ktorý lieky a vitamíny iniciatívne zabezpečoval. Pre utečencov boli pripravené balíčky základných liekov

a vitamínov, určené pre deti a dospelých, ktoré boli vydávané prostredníctvom hlavného koordinátora pomoci ukrajinským utečencom na mestskom úrade.[8]

Opatrenia v školstve a zdravotníctve

Významnou pomocou bolo zabezpečenie predškolskej a školskej vzdelávacej činnosti pre deti ukrajinských utečencov a odíencov. Zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania pre deti bolo veľmi dôležité, nakoľko umožnilo deťom utečencov z Ukrajiny pokračovať vo vzdelávaní začatom vo vlasti, ktorú museli opustiť. Mestský úrad v Považskej Bystrici preto prostredníctvom oddelenia školstva na mestskom úrade rozhodol o poskytnutí voľných kapacít pre ukrajinské deti v materských, základných a vďaka koordinácii s Trenčianskym samosprávnym krajom aj na stredných školách. Spočiatku boli tieto voľné kapacity uvoľnené pre deti, ktoré nemali zabezpečenú online výučbu, realizovanú prostredníctvom škôl z Ukrajiny. Neskôr už boli kapacity uvoľnené pre všetky deti z Ukrajiny. Veľmi dôležitou agendou, ktorú vykonával Mestský úrad v Považskej Bystrici, bolo zabezpečovanie evidencie a pravidelného hlásenia príchodu nových utečencov a odíencov do mesta. V prvých dňoch, keď bol nápor prichádzajúcich utečencov najväčší, vykonávali zodpovední pracovníci mestského úradu hlásenia dvakrát denne. Agendu vykonávali sedem dní v týždni a na evidenciu utečencov boli pripravení dvadsaťštyri hodín denne. Všetky údaje automaticky odovzdávali okresnému úradu a štátnej polícii. Spoločne tak monitorovali príchod alebo odchod utečencov a odíencov z územia mesta Považská Bystrica. Pracovníci mestského úradu zabezpečovali pre utečencov a odíencov taktiež lekárske prehliadky. Lekárske prehliadky sa zabezpečovali v lekárskech obvodoch na základe adresy, na ktorej boli utečenci ubytovaní. Táto pomoc bola veľmi dôležitá najmä pre deti utečencov. Lekárske prehliadky boli povinné pre deti pred nástupom do materských a základných škôl a lekárske prehliadky potrebovali aj tí, ktorým sa podarilo v meste zamestnať. Pomoc s prekladateľskou službou zabezpečovali aj ukrajinskí lekári, ktorí už boli zamestnaní v nemocnici v Považskej Bystrici.[9]

Mestský úrad v Považskej Bystrici mal veľký záujem a čo najrýchlejšiu a najlepšiu integráciu utečencov a odíencov z Ukrajiny do miestnej spoločnosti. Ako nevyhnutnú podmienku preto považoval zvládnutie slovenského jazyka, ktoré mohlo významne napomôcť ich integrácii. Organizoval preto kurzy slovenského jazyka. Mestský úrad zabezpečil pre tento účel online výučbu slovenského jazyka pre utečencov a odíencov prostredníctvom tlmočníka. Kurzy prebiehali dvakrát do týždňa, vždy v utorok a vo štvrtok. Neskôr túto aktivitu prebrala a bezplatne zabezpečovala nezisková organizácia Ukrajinská spilka. Pre utečencov a odíencov z Ukrajiny sa mestský úrad snažil zabezpečiť aj ponuku voľných pracovných miest. Priamo na mestskom úrade sa vytvorila platforma, kde sa mohli ozývať

firmy a podnikatelia, ktorí ponúkali voľné pracovné miesta vo svojich firmách. Mestský úrad následne zabezpečoval sprostredkovanie týchto ponúk utečencom a odídencom z Ukrajiny.[10]

Zabezpečenie ubytovania pre utečencov a odídencov z Ukrajiny

Mestský úrad taktiež pre utečencov a odídencov z Ukrajiny zabezpečoval od júna 2022 benefičné poukážky. Ich hodnota bola 25 € na osobu a poskytovali sa jedenkrát do mesiaca. Utečenci a odídenci si ju mohli prevziať na základe podpisu. Pre fyzické a právnické osoby zabezpečoval mestský úrad aj vyplácanie príspevkov za ubytovanie.[11] Štát sa zaviazal takýto príspevok vyplácať a dialo sa tak po odovzdaní výkazu a následnej kontrole na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky.[12] Pre tento účel bolo nevyhnutné, najmä v prvých týždňoch v čase najväčšieho náporu utečencov a odídencov, zabezpečiť koordináciu a informovanie obyvateľov, poskytujúcich ubytovanie pre utečencov z Ukrajiny. V rámci mestského úradu bol pre tento účel zriadený e-mail, prostredníctvom ktorého prebiehalo informovanie obyvateľov o všetkých zmenách, ktoré sa v tejto agende uskutočňovali. Taktiež sa prostredníctvom daného e-mailu zasielali všetky potrebné tlačivá a doklady, ktoré boli potrebné pre pobyt ukrajinských utečencov a odídencov na území Slovenskej republiky. Pre utečencov a odídencov z Ukrajiny bolo dôležité, aby bola zabezpečená evidencia tolerovaného pobytu pre utečencov a tých, ktorí požiadali o dočasné útočisko.[13] Na základe podpísaných zmlúv boli utečenci prihlasovaní na tolerovaný pobyt na adresy, kde bývali. Tolerovaný pobyt bol schvaľovaný vždy na dobu uvedenú v Zmluve o poskytnutí ubytovania a mestský úrad zároveň pomáhal s predĺžením takéhoto typu tolerovaného pobytu.[14]

Okrem pravidelnej činnosti, ktorú zabezpečovali vyčlenení pracovníci Mestského úradu v Považskej Bystrici, museli sa vysporiadať aj s nárazovými povinnosťami, ktoré im vyplývali zo spolupráce s inými orgánmi verejnej správy. Jednou z nich bolo udržiavanie pohotovosti v kraji. Vyčlenení pracovníci mestského úradu každých päť týždňov zabezpečovali hromadné ubytovanie pre skupiny utečencov, ktorí boli do mesta posielaní z utečeneckých táborov z východu Slovenska. Ubytovanie pre nich bolo zabezpečené v telocvični Gymnázia v Považskej Bystrici. Tam boli vždy v čase pohotovosti zariadené miestnosti posteľami, postelňou bielizňou a vybavením stravovacieho miesta. Nechýbali stoly, stoličky, mikrovlnky, rýchlovarné kanvice, tanieri, poháre, hygienické potreby. Strava bola zabezpečená prostredníctvom dovozu. Bezpečnosť miesta pravidelne kontrolovali hliadky mestskej polície. Personál, ktorý zabezpečoval vydávanie stravy, zabezpečovanie ubytovania vo voľných kapacitách, zabezpečoval mestský úrad. Mestský úrad v Považskej Bystrici navyše pre potreby pohotovosti v kraji zakúpil práčku a chladničku. Nakoľko mesto nedokázalo pokryť dopyt po oblečení a obuvi pre utečencov, ponúklo im možnosť, aby si potrebné odevy a obuv zakúpili buď sami, alebo

prostredníctvom tých, ktorí ich ubytovávali. Mestský úrad v Považskej Bystrici im následne tieto nákupy preplácal z transparentného účtu. Obdobná činnosť sa vykonáva dodnes s tým, že utečencom a odídencom v najhoršom materiálnom postavení, teda tým, ktorí utiekli pred vojnovým konfliktom doslova iba s minimom osobných prostriedkov, zabezpečuje mesto financie na nákup potravín, odevov a obuvi. Zároveň všetkým utečencom mesto prepláca zubné ošetrenia. Aj na tieto aktivity využíva prostriedky, venované prostredníctvom transparentného účtu. Z neho sa v prípade operatívnych požiadaviek zabezpečuje aj preplácanie ubytovania utečencom a odídencom, ktorí sú ubytovaní na školskom internáte stredných škôl a nemôžu si dovoliť platiť za toto ubytovanie.[15]

Hoci bol Mestský úrad v Považskej Bystrici spočiatku odkázaný na svoje vlastné aktivity, postupne začali intenzívne pracovať aj orgány štátnej správy. Bolo to veľmi dôležité, nakoľko práve orgány štátnej správy garantovali preplácanie rozhodujúcej časti nákladov, ktoré boli spojené s pobytom ukrajinských utečencov a odídencom.[16] Dôležité pre koordináciu pomoci v širšom regionálnom meradle bolo najmä to, že začali fungovať krízové štáby, ktoré koordinovali aktivity v regiónoch. Vyčlenení pracovníci mestského úradu sa pravidelne zúčastňovali na krízových štáboch a nimi organizovaných poradách, kde boli oboznámení s aktuálnymi nariadeniami a povinnosťami. Tie sa následne na mestskej úrovni zapracovávali do realizovaných aktivít a tak boli nápomocní nielen utečencom z Ukrajiny ale aj obyvateľom, ktorí ubytovanie poskytovali. Pri kontaktovaní utečencov z Ukrajiny bola veľmi dôležitá vzájomná komunikácia, Prebiehala prostredníctvom sms, mms, cez Whatsapp alebo Viber. Osobitným spôsobom pomoci samosprávy v Považskej Bystrici pre Ukrajinu bolo nadviazanie spolupráce s mestom Užhorod a Užhorodskou národnou univerzitou so sídlom v Užhorode. Primátor mesta Považská Bystrica je zároveň vedúcim Katedry politológie na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne, ktorá má podpísanú dohodu o spolupráci práve s Užhorodskou národnou univerzitou so sídlom v Užhorode. Tieto skutočnosti umožnili zamerať pomoc mesta a univerzity v Trenčíne pre Užhorodskú národnú univerzitu. Aj túto pomoc koordinovalo Mesto Považská Bystrica. Vďaka jeho aktivite bol pripravený projekt vybudovania odborných učební na Užhorodskej národnej univerzite, ktoré odbornej stránke zabezpečila Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne a po finančnej stránke ich realizáciu financovalo Mesto Považská Bystrica. V súčasnosti sú realizované už dve odborné učebne a momentálne sa pripravuje vybudovanie tretej.[17]

Záver

Hoci v súčasnosti je príchod utečencov a odídencom z Ukrajiny nižší, pomoc ukrajinským utečencom zo strany slovenských samospráv pokračuje naďalej. Niektoré aktivity sú samosprávam refundované zo strany štátu, iné

financujú priamo samosprávy. Mesto Považská Bystrica naďalej financuje viacero aktivít z vlastného rozpočtu. Najvýznamnejšie aktivity, ktoré sa na základe platnej legislatívy v súčasnosti realizujú prostredníctvom mesta Považská Bystrica, sú vyplácanie príspevkov utečencom a odídencom z Ukrajiny za ubytovanie. Podrobný zoznam vyplatených príspevkov zasiela mesto Považská Bystrica vo forme výkazu uplatnených príspevkov do 15. dňa v mesiaci na Okresný úrad v Považskej Bystrici. Ten ho následne postupuje na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Po jeho skontrolovaní ministerstvom vnútra na konci mesiaca mestský úrad tento príspevok vypláca oprávneným osobám.[18] Významnou formou podpory, ktorú naďalej realizuje výlučne samospráva, je hľadanie ubytovania pre utečencov. Hoci v súčasnosti už nie je zo strany ukrajinských utečencov taký veľký nápor na ubytovanie ako v prvých mesiacoch, do mesta naďalej prichádzajú noví utečenci a odídenci, ktorým mesto pomáha hľadať ubytovanie. Problémom je aj to, že po zmene podmienok vyplácania príspevku za ubytovanie, muselo veľa obyvateľov Ukrajiny prejsť na samoplatby. Pracovníci mestského úradu preto oslovujú kontakty, ktoré sú dostupné a ochotné pomôcť na základe skúseností z minulých rokov. Ak nie je takáto možnosť relevantná, hľadajú pracovníci mestského úradu ubytovanie pre ukrajinských utečencov a odídencom prostredníctvom ponúk z realitných kancelárií. Pracovníci mestského úradu sú zodpovední za zmluvy o poskytnutí ubytovania, spracovávajú mesačné výkazy, výkazy za mesto a zabezpečujú komunikáciu s ubytovávateľmi a okresným úradom. Mesto Považská Bystrica taktiež na základe rozhodnutia primátora mesta naďalej zabezpečuje právne poradenstvo pre utečencov a odídencom z Ukrajiny.[19] Pre danú agendu bola vyčlenená jedna pracovníčka mestského úradu, ktorá je odídencom a utečencom k dispozícii sedem dní v týždni dvadsaťštyri hodín denne. Agenda sa následne spracúva počas úradných hodín Mestského úradu v Považskej Bystrici. Zamestnanci mestského úradu taktiež zabezpečujú spracovávanie hlásení o pobyte. Hlásenia o pobyte majú za úlohu kontrolu pobytu odídencom z Ukrajiny. Na základe zmeny legislatívy sa spracovala nová úprava podmienok pre vyplácanie príspevkov za ubytovanie. Nová úprava podmienok vyplácania príspevkov sa zmenila nielen v prípade dotknutých osôb, ale utečenci a odídenci sa musia dvakrát mesačne hlásiť na mestskom úrade a svojim podpisom potvrdiť, že sa zdržiavajú na adrese, ktorú majú uvedenú v zmluve.[20] Osobitnou formou podpory Ukrajiny a mesta Užhorod sú naďalej investície do vzdelávania. Mesto Považská Bystrica sa rozhodlo aj v roku 2025 financovať vytvorenie ďalšej učebne na Užhorodskej národnej univerzite. Pre tento projekt boli vyčlenení traja pracovníci mestského úradu, ktorí na základe komunikácie s Užhorodskou národnou univerzitou zabezpečujú ideovú a obsahovú náplň učebne ako aj technické a materiálne zabezpečenie prepravy potrebného materiálu zo Slovenska na Ukrajinu.

Literatúra:

1. Uznesenie vlády SR č. 142/2022 Vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s hromadným prílevom z Ukrajiny, 26. 2. 2022.
2. Zákon č. 55/2022 Z. z. Zákon o niektorých opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine.
3. Považskobystrické novinky, 15. marca 2022.
4. Považskobystrické novinky, 1. marca 2022.
5. Uznesenie Krízového štábu Mesta Považská Bystrica č. 1/2022.
6. Zákon č. 92/2022 Z. z. Zákon o niektorých ďalších opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine (úpravy v pracovnom práve, zdravotníctve, sociálnej oblasti).
7. Zápisnica napísaná zo zasadnutia Mestskej rady v Považskej Bystrici konaného 28. 2. 2022. Uznesenie č. 34/2022.
8. Považskobystrické novinky, 24. mája 2022.
9. Uznesenie Rady Považskobystrického regionálneho združenia miesta a obcí č. 6/2022.
10. Zápisnica z pracovnej porady č. 6 primátora mesta a vedúcich pracovníkov MsÚ a organizácií zriadených mestom, ktorá sa konala v zasadačke mestskej rady, Uznesenie č. 97/2022.
11. Nariadenie vlády SR č. 151/2024 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencom.
12. Zákon č. 199/2022 Z. z. Zákon o niektorých opatreniach v sociálnej oblasti v súvislosti so situáciou na Ukrajine.
13. Uznesenie vlády SR č. 185/2022. k návrhu na vyhlásenie poskytovania dočasného útočiska v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022.
14. Uznesenie vlády č. 144/2022. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 93/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny.
15. Považskobystrické novinky, 1. marca 2022.
16. Nariadenie vlády č. 218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencu.
17. Považskobystrické novinky, 23. apríla 2024.
18. Uznesenie vlády č. 102/2024. k návrhu na vyhlásenie poskytovania dočasného útočiska v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022.
19. Zákon č. 342/2024 Z. z. Novela upravujúca pravidlá týkajúce sa dočasného útočiska a pobytu osôb s dočasnou ochranou.
20. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 36/2025 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 151/2024 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencu.